

AMATÖR SPORLARDA SEÇİM OYUNLARI

Av. Hüseyin Alpay KÖSE

Spor Hukuku Enstitüsü Yönetim Ve Yürütme Kurulu Üyesi
Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Spor Hukuku Komisyonu Üyesi

Türk kamuoyu spor denince her ne kadar direk olarak aklına futbolu getirirse de aslına bakılırsa ülkemizde faaliyet gösteren ciddi miktarda amatör spor branşı da bulunmaktadır. Aslına bakılırsa mevzuat gereği ülkemizde sadece bir spor dalı - futbol - profesyonel olarak kabul edilmekte geriye kalan tüm spor dalları amatör olarak görülmektedir. Ancak özellikle basketbol ve voleybol dallarının geldiği konum - transfer ücretleri, kadrolar ve kurumsallık - düşünüldüğünde aslında bu durumun pekte fiili duruma uygun düştüğünü söylemek mümkün değildir.

Pratrikte amatör - profesyonel ayrımının önemi sadece mevzuatta ki farklılık ile hissedilmektedir. Futbol için ayrı bir kanun olduğundan¹ futbol dışında kalan spor federasyonları ise toptan ayrı bir kanun² ile düzenlenmekte ve bu kanun ile Spor Genel Müdürlüğünün federasyonlar üzerinde ciddi düzenleme ve denetleme yetkileri olması sağlanmaktadır. Fiiliyatta da bakıldığında maddi gelir sağlayan SGM kanun ile "Bağımsız" denen federasyonlara devamlı müdahil olmaktadır.

Bunun en son örneği 6215 sayılı kanun ile Amatör Federasyonları yeniden tanımlayan ve düzenleyen kanun ile gelen bazı değişiklikler üzerine ortaya çıkmıştır. Anayasa Mahkemesinin daha önce vermiş olduğu bir iptal kararının, o zaman ki ismi ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Tahkim Kurulunu fiilen işleyemez hale getirmesi ve özellikle Federasyonları bir kapan gibi belirli bir alana hapseden "Çerçeve Statü" nün iptal edilmesi üzerine öncelikle bir daha iptal

¹ 5894 Sayılı TFF kuruluş ve görev hakkında kanun

² 3289 Sayılı Spor Genel Müdürlüğünün teşkilat ve görevleri hakkında kanun

olmaması açısından Anayasa'ya bir hüküm konulmuş³, ardından 6215 sayılı kanun ile çerçeve statünün yerini alması amaçlanan bazı değişiklikler yapılmıştır.

Bu değişiklikler ile her ne kadar bağımsız oldukları söylene de genel kurul delege sayılarını kısıtlayan maddeler, yine kanun gereği Yaz olimpiyat oyunları sonrası 3 ay içinde seçimli genel kurul yapması gereken federasyonlar da bir kafa karışıklığına neden olmuştur. Zira kanun olimpik federasyonlarda 150 ile 300 arası, olimpik olmayan federasyonlarda ise 100 ile 200 arası delege olabileceği hükmünü getirmekte⁴. Burada bir sorun yok, delege sayısı istenen sayıya düşürülür olur biter, şeklinde düşünülebilir de durumun o kadar basit olmadığı anlaşılmıştır.

Öncelikle delege sayıları federasyonların ana statüleri ile belirlenmektedir. Ayrıca yine 6215 sayılı kanunun açık hükmü gereği ana statüyü ancak "Bağımsız" spor Federasyonları Genel Kurulu değiştirebilmektedir. Genel kurula delege sayıları indirilmiş halde gitmek isteyen özellikle kendisini garanti de görmeyen ve delege sayısını istediği şekilde değiştirmek isteyen federasyonların müracaatı sonucu Spor Genel Müdürlüğü bir yönetmelik yayınlamaya bu konuya çözüm getirmeye çalışmıştır.

Kanun da çok açık olarak Ana Statüyü ancak Federasyon genel kurulu değiştirir demesine rağmen spor Genel Müdürlüğü çıkardığı yönetmelik ile "kura" yolu ile delege sayısını azaltma yolunu "icat" etmiş bulunmaktadır.⁵ Nitekim yönetmelik "**Ana statüye göre belirlenecek üye sayısı, 3289 sayılı Kanunda öngörülen sayıyı aşması halinde her grup kendi içerisinde değerlendirilerek, fazla üye sayısı, grup bazında noter huzurunda çekilecek kura ile Kanunda öngörülen sayıya indirilir**" demek sureti kanunun Federasyon Genel Kurulunun tekeline

³ Anayasa madde 59: Spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimine ve disiplinine ilişkin kararlarına karşı ancak zorunlu tahkim yoluna başvurulabilir. Tahkim kurulu kararları kesin olup bu kararlara karşı hiçbir yargı merciine başvurulamaz.

⁴29.3.2011-6215/10 md.

⁵ Bağımsız Spor Federasyonlarının Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik madde 8 (12)

verdiği yetkiyi yönetmelik ile federasyon Yönetim kurullarına ve ya kura çekmek sureti ile noterlere vermektedir.

Bu durumun kanunun ile verilen yetkinin yönetmelik ile kullanılmasının engellenmesini oluşturduğu ve bunun hukuka açıkça aykırılık teşkil ettiği ortadadır. Spor Genel Müdürlüğü bu uygulama ile -iyi niyetli olarak- belki kısa yoldan bir çözüm yolu bulma çabasına girmiş olsa da kanuna aykırılık içeren bir düzenlemeye imza atmıştır.

Olması gereken ise; her ne kadar kanun delege sayısını sınırlıyor olsa da delege sayısı ancak Ana Statü ile belirlenebildiğinden ve Ana Statü de ancak Federasyon genel kurullarınca değiştirilebildiğinden, ilk genel kurulun uygulamada olan Ana Statüye göre belirlenecek delege sayısı ile toplanması ve seçim gündeminden önce Ana Statüyü kanuna uygun hale getirme konusunu görüşerek bu değişikliği yapması gerekmekte. Gerekli değişiklikten sonra ise hak sahibi genel kurul üyelerinin katılımı ile seçim işlemi yerine getirilmeli. Bu usulünde aslında çok pratik ve kanuna uygun olduğu ortada iken başkaca yol ve yöntemlere gidilmesinin yapılacak olan genel kurullarında iptaline yol açarak aslında daha büyük karmaşa ve zaman kaybına yol açacağı da ortadadır.

Unutulmamalıdır ki sporun zaman kaybı ve belirsizliğe asla tahammülü yoktur ve spor hukukunun ortaya çıkmasının ve uygulanmasının asıl gerekliliği de bunun bir sonucudur. Ama yapılması gereken uzman spor hukukçularından daha fazla yararlanmak olmalıdır.

Av. H. Alpay KÖSE